1923 *Azərbaycanın özü qədər əbədi* 2022

Tarix yaradan şəxsiyyət

Tarix kitabları ilə tanış olanda maraqlı bir məqam həmişə insanın diqqətini çəkir. Xalqların, dövlətlərin keçmişində elə dövrlər var ki, tarixçilər onun üzərindən cəmi bir neçə cümlə ilə ötüb keçirlər. Bəzən bütöv onilliklər, hətta az qala əsrlər cəmi bir neçə cümləyə sığışır. Bu, tarixə qeyri-obyektiv münasibətdən, keçmişi məqsədli şəkildə təhrif edib, kiçiltmək niyyətindən irəli gəlmir. Hiss edirsən ki, tarixçi həmin dövrü də ətraflı öyrənməkdən ötrü maksimum səy göstərib, amma yazdıqlarından əlavə materiala malik deyil, yaza biləcəkləri sadəcə bu bir neçə cümlədən ibarətdir.

Amma zaman baxımından təxminən oxşar müddəti əhatə edən elə mərhələlər də olur ki, həmin dövrün təsvirinə bir neçə səhifə, paraqraf, fəsil, hətta cild-cild kitablar belə azlıq edir. Bu iki vəziyyətin müqayisəsində isə maraqlı bir məqam ortaya çıxır. O dövrlər ki, əsl dövlət qurucularının, parlaq şəxsiyyətlərin həyat və fəaliyyəti ilə üst-üstə düşmür, hadisə və proseslər hansısa şəxsiyyətlərin adları ətrafında cərəyan etmir, başqa sözlə, mərkəzində şəxsiyyət yoxdur, həmin dövrlər tarixçilərə yazmaq üçün çox az material verir. Çünki tarixə düşəsi ciddi bir əməl yoxdursa, deməli, təfərrüatlı şəkildə qələmə alınası tarixin özü də yoxdur.

Bunun əksinə, böyük şəxsiyyətlərin ömürlüyü ilə qaynayıb-qarışmış, onların gördükləri işlərə işıq salan dövrlər tarixi öyrənənlər üçün bitibtükənməyən xəzinədir. Hansı səmtdən baxırsan-bax, bu şəxsiyyətlərin əbədiyyət ömrünün bir nişanəsini, tarixi hekayəsini görəcəksən.

Fikrimizcə, bu müşahidənin özü də xalqların və dövlətlərin həyatında şəxsiyyətlərin nə qədər böyük rola malik olduqlarını göstərir. Bu baxımdan müasir Azərbaycan tarixinin bugünkü və gələcək tədqiqatçıları üçün son dərəcə zəngin materiallar var. Çünki Azərbaycan tarixinin xüsusilə ötən əsrin 60-cı illərinin sonlarından başlayan dönəmi iki böyük şəxsiyyətin adı ətrafında yaşanıb, bu şəxsiyyətlərin dövlətə və xalqa qazandırdıqları nailiyyətlərlə yazılıb, onların müəllifliyi ilə yaranıb.

Bu şəxsiyyətlər Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev və ölkəmizi tarixinin ən qüdrətli dövrünə yetirmiş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevdir.

Xalqın yetirdiyi Lider

Tarix kitabları bizə digər maraqlı bir həqiqəti də öyrədir. Dəyişiklik və inkişaf çağırışları - daim eşidilən, xalqlardan, cəmiyyətlərdən bu çağırışlara həssas münasibət tələb edən reallıqdır. İnsanların diqqətini bu çağırışlara yönəldənlər, onları müsbət dəyişikliklərə sövq edənlərsə məhz liderlərdir.

Bunu bacarmaqdan ötrü lider xalqın içindən çıxmalıdır, onun həyatını bütün ruhu ilə hiss etməlidir, qayğıları, problemləri, arzu və istəkləri ilə yaşamalıdır, ölkəni, cəmiyyəti necə və niyə dəyişməyi hiss etməlidir. Ən əsası isə xalqın həyatında müsbətə doğru böyük dəyişikliklər yaradacağını özünə söz verməlidir. Buna müyəssər olmaqdan ötrü isə köhnəliyi, durğunluğu, yerində sayan prosesləri aradan qaldırıb tamamilə yeni bir həyat qurmağı bacarmalıdır. İnsanları bu məqsəd ətrafında səfərbər etməlidir. Onda xalqların, dövlətlərin həyatında əsl inkişaf baş verəcək.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ötən əsrin 60-cı illərinin sonlarında Azərbaycan rəhbərliyinə belə bir şəraitdə, böyük dəyişikliklərin artıq qaçılmaz olduğu, amma məlum səbəblərdən bu yöndə ciddi addımların da atılmadığı dövrdə gəlmişdi. İkinci Dünya müharibəsindən qalib çıxmış keçmiş ittifaqda böyük inkişaf prosesləri başlamışdı. Bir çox respublikalarda yenilik ab-havası, inkişaf meyilləri özünü hiss etdirirdi. İttifaq respublikaları arasında bu inkişaf proseslərinin önündə irəliləmək uğrunda rəqabət nəzərə çarpırdı.

Azərbaycan isə hələ keçmişin ətalətindən qurtula bilməmişdi. Sıradan cari işlərlə, getdikcə pisləşən nəticələrlə geridə qalmış aqrar respublika kimi öz gündəlik ətalətli həyatını yaşayırdı. Mühafizəkar meyillər, yenilikçilik ruhunun olmaması, məhdud bir siyasi elitanın əlində cəmləşmiş əsas imkanların geniş kütlənin üzünə getdikcə qapanması, cəmiyyətdə mənəvi böhranın güclənməsi ölkəni geri salırdı. Bütün dünyada sənayeləşmə geniş vüsət alarkən, o dövrün populyar ifadəsi ilə yazsaq, elmi-texniki inqilab möcüzələr yaradarkən Azərbaycanın bir çox yaşayış yerində adi elektrik lampası belə yox idi, bəzi yerlərdə kəndlilər torpağı hələ də xışla əkib-becərirdilər.

Dəyişiklik isə ziyanlı istiqamətlərdə gedirdi. Məqsədli şəkildə şüurlara yeridilən kosmopolit ruh millimənəvi dəyərlərimizi aşındırırdı. Tariximiz təhrif edilir, şəxsiyyətlərimiz unutdurulur, ana dilimizin mövqeyi zəifləyirdi.

Böyük dəyişiklik

Xalq bu şəkildə davam etməyin, hansısa milli hədəflərə çatmağın mümkün olmadığını anlayır, görürdü. Amma vəziyyətin necə dəyişə biləcəyi barədə aydın təsəvvürlərə də malik deyildi. Belə bir vaxtda - 1969-cu ildə Heydər Əlirza oğlu Əliyevin ölkənin rəhbəri seçilməsi Azərbaycanın həyatında böyük bir dəyişiklik oldu.

Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin ilk günlərindən etibarən ona qədərki heç bir rəhbərin etmədiklərini etdi. Cəmiyyətin dayaqlarını sarsıdan mənfi hallara - rüşvətxorluğa, möhtəkirliyə, ictimai ədalətsizliyə qarşı sərt mübarizəyə başladı. Azərbaycanın qısa zamanda sürətli inkişafı üçün qarşıya konkret vəzifələr qoydu, insanları bu vəzifələr ətrafında səfərbər etdi. Azərbaycan vətəndaşları aydın məqsədlərə, bu məqsədlərə çatmaqdan ötrü sarsılmaz qətiyyətə, yüksək iradəyə malik Heydər Əliyevin xalqa nə qədər yaxın bir lider olduğunu gördülər və bu yolda ona dəstək verməyi özlərinə borc bildilər.

İlk gündən Heydər Əliyev Azərbaycan xalqı ilə sözün həqiqi və məcazi mənasında xalqın öz dilində danışdı. Uzun illər ərzində rəsmi dairələrdən, ölkənin elm, mədəniyyət elitasının mühitindən sıxışdırılıb çıxarılan, demək olar ki, məişət dili statusuna enməkdə olan Azərbaycan dilini rəsmi kürsülərə gətirdi. Çıxışlarının çoxunu ana dilimizdə etməklə bu dillə ruhunda yaşayan milli dəyərləri, Azərbaycan sevgisini ifadə etdi. Heydər Əliyev xalqla hər zaman səmimi oldu, xalqa doğruları söylədi. Qarşıya qoyduğu milli hədəflərə çatmaqdan ötrü daim xalqa güvəndi və xalqdan lazımi dəstəyi aldı.

Güclü iqtisadiyyatın ölkə həyatında nə qədər böyük önəm daşıdığını və bütün digər məqsədlərə çatmaqdan ötrü də əsas vasitə olduğunu yaxşı bilən Ümummilli Lider qısa müddətdə Azərbaycanın iqtisadi inkişafına nail oldu. Minbir zəhmət bahasına mərkəzdə qəbul etdirilən və icraya yönələn inkişaf proqramları sayəsində Azərbaycanda sənayeləşmə prosesləri başlandı. Ölkədə sosial infrastruktur quruldu. Ən ucqar kəndlərimizdə də o dövrün şərtləri daxilində yaşayış üçün normal şərait təmin edildi.

Məhz Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə gəlişindən sonra insanlar onların əməyinin yüksək səviyyədə dəyərləndirildiyini hiss etdilər. Kənd zəhmətkeşləri ilə görüş üçün tez-tez tarlalara baş çəkən, əmək adamları ilə səmimi ünsiyyət quran, onların nailiyyətlərini mükafatlandıran, insanları halal zəhmətə, Azərbaycana fayda verməyə ruhlandıran ölkə rəhbərini gördülər. O illərdə Azərbaycan insanının rifahı düzəldi. Gündəlik güzəranında, dolanışığında, həyat və məişətində ciddi dəyişikliklər baş verdi.

Heydər Əliyevin təşəbbüsü və gərgin zəhməti, fədakarlıqları hesabına Azərbaycanda böyük sənaye müəssisələri quruldu. Şəhərləşmə prosesi geniş miqyas aldı. Əhalinin mənzil şəraiti yaxşılaşdı. Şəhərlərimizin, kəndlərimizin siması dəyişdi, müasirləşdi. Heydər Əliyevin qurduğu zavod və fabriklərdə iş-güc tapan, böyük yaşayış kompleksində mənzil, ev-eşik sahibi olan gənc azərbaycanlı ailələr hesabına mərkəzi şəhərlərimizdə milli ruh gücləndi. Azərbaycan dilinin, ana dilimizə aid təfəkkür tərzinin mövqeləri möhkəmləndi.

Ümummilli Lider xalqın milli oyanışını, tarixi yaddaşını, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasını təmin etdi. Ulu Öndər Azərbaycan dilində düşünən, danışan, bu dildə yazıb-yaradan milli elitanın inkişafına dəstək verdi. Uzun illər diqqətdən kənarda qalan ziyalılarımız məhz 60-cı illərin sonu, 70-ci illərin əvvəllərindən yaradıcılıq üçün əlverişli mühit qazandılar. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin sayəsində dövlətin hərtərəfli diqqət və qayğısını hiss etməyə başladılar. Azərbaycanın bir çox alimi keçmiş ittifaqın ali dövlət mükafatları ilə təltif edildi. Azərbaycanlı mütəxəssislərin ixtiraları, kəşfləri, apardıqları elmi tədqiqatlar nəinki keçmiş SSRİ-də, həm də dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən elmi mərkəzləri maraqlandırmağa başladı.

Faktlar da göstərir ki, Azərbaycanda dünyaya səs salan elmi kəşflərin çoxu məhz ötən əsrin 70-ci illərində edilmişdir. Bütün bu inkişaf proseslərinə dəstək verməklə, bunun üçün əməyini əsirgəməməklə Heydər Əliyev Azərbaycanı dünyaya elm, mədəniyyət işığında təqdim etməyə çalışırdı. İstəyirdi ki, dünya Vətənimizi təkcə neft diyarı, təbii sərvətlərə malik ölkə kimi yox, eyni zamanda böyük bir mədəniyyətin beşiyi kimi tanısın. Xalqımızı əsrlər boyu bu torpaqlarda yaradılmış çox zəngin mədəniyyət işığında görüb, bu cür qəbul etsin. Heydər Əliyev o illərdə səsimizi, sözümüzü dünyaya yetirdi.

Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycanda yeni ali məktəblər açıldı. Müxtəlif profilli ixtisaslar üzrə ali təhsil almaq imkanları təmin edildi. Ulu Öndər Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi məktəbi yaratmaqla müstəqil Azərbaycan dövləti üçün peşəkar hərbçi nəsli yetişdirdi.

Heydər Əliyevin yaratdığı möhtəşəm tarix

Bütün bunlar Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərliyi dövründə qazanılmış nailiyyətlərin hələ məhdud hissəsidir. Ulu Öndərin o illərdə gördüyü işləri qısaca olaraq belə təsvir etmək olar ki, bu böyük dövlət adamı 60-cı illərin sonlarında keçmiş ittifaqın ən geridə qalmış, 15 respublika içərisində 14-cü yerdə gələn Azərbaycanı 80-ci illərin əvvəllərinə ən öncül sənaye respublikalarından biri kimi gətirib çıxardı.

Ümummilli Liderin quruculuq əzmi, təşkilatçılıq məharəti, gördüyü hər bir işə ürəyini, enerjisini qoyması o qədər güclü və diqqətçəkən idi ki, onun bu qüdrətindən bütün ittifaq miqyasında faydalanmaq qərarına gəldilər. Heydər Əliyev keçmiş SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini və Sov. İKP MK-nın Siyasi Büro üzvü kimi keçmiş ittifaqın əsas rəhbərlərindən biri oldu. SSRİ-də ən çətin, böhranlı sahələr ona həvalə edildi. Ulu Öndər qısa müddət ərzində bu yeni vəzifəsində də böyük nailiyyətlər əldə etdi. İttifaqın hər yerində gördüyü işlərlə, problemləri həll etmək, layihələri yönəltmək qabiliyyəti ilə ictimaiyyətin dərin rəğbətini qazandı. Eyni zamanda aid olduğu Azərbaycana, onu yetirmiş xalqımıza böyük etimad yaratdı.

O illərdə keçmiş SSRİ-nin hər bir yerində Azərbaycanı Heydər Əliyevin Azərbaycanı kimi tanıyırdılar. Ulu Öndərin adı ilə hər bir azərbaycanlı qürur duyurdu. Heydər Əliyev Azərbaycanın ən böyük uğuru idi. Ümumən bütün türk dünyası onun varlığı, qlobal siyasət aləmində ucaldığı ali mənsəblə fəxarət hissi keçirirdi. Ulu Öndər bütün türk dünyasının hamisinə, qürur mənbəyinə çevrilmişdi.

Bədxahları müxtəlif fitnə-fəsadlarla onun yüksək dövlət vəzifələrindən istefasına nail olandan sonra, əfsuslar olsun ki, Azərbaycanın uğursuzluq dövrü başlandı. Biz bunu Qarabağ problemində gördük. Heydər Əliyevin istefasından cəmi neçə gün sonra ermənilər mərkəzdəki havadarlarının dəstəyi ilə Azərbaycana qarşı ərazi iddialarına başladılar. Torpaqlarımız qəsb edildi, soydaşlarımız qətlə yetirildi, başımıza minbir fəlakət gətirildi, səsimizi eşidən olmadı.

Belə çətin, ağır sınaqlarla dolu məqamlarda yenə də Azərbaycan xalqının ən böyük təsəllisi Heydər Əliyevlə bağlı xəbərlər, onun həyat və fəaliyyətinə dair yeniliklər idi. O, istefaya çıxdıqdan sonra Moskvada fərdi təqaüdçü həyatı yaşayırdı. Fəal siyasətlə məşğul olmasına ciddi qadağalar vardı və totalitar sovet rejimi kütlələrə geniş təsir imkanlarına malik belə şəxsiyyətlərin hər addımını ciddi nəzarət altında saxlayır, müxtəlif təziq metodları ilə məhdudiyyətlər yaradırdı. Buna baxmayaraq, Azərbaycanla bağlı taleyüklü məsələlərdə Ulu Öndəri təcriddə saxlamaq mümkün olmadı.

Sovet ordusunun Bakıda dinc vətəndaşlarımıza qarşı törətdiyi kütləvi qırğına etiraz olaraq Ümummilli Lider hadisənin səhəri günü Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gəldi. Azərbaycanın haqq səsini bütün dünyaya yetirdi. Başda M.S.Qorbaçov olmaqla bu qətliama görə məsuliyyət daşıyan cinayətkarların adlarını beynəlxalq ictimaiyyətə elan etməkdən çəkinmədi. Heydər Əliyev hər zamankı kimi, yenə də xalqın yanında oldu, insanları toparladı, ümid verdi, öz qətiyyəti ilə nümunə göstərdi. Heç bir təzyiq və təhdid onu yolundan döndərmədi. Sovet rejiminin iş prinsiplərinə, belə hallara qarşı barışmazlığına bələd olan və belə bir addımın onun üçün nələrlə nəticələnə biləcəyini aydın görən Ulu Öndər yenə də yolundan dönmədi.

Qurtuluş anı

Heydər Əliyevin aktiv siyasətə qayıdışı üçün qarşısında yaradılmış bütün əngəlləri yararaq Moskvadan Bakıya, paytaxtdan isə Naxçıvana qayıdışı, Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri seçilməsi ilə tariximizdə yeni bir dönəm başlandı. Ulu Öndər o dövrdə blokada şəraitində yaşayan, üstəlik, mərkəzdəki naşı siyasət adamlarının soyuq münasibəti ilə üzləşib acınacaqlı taleyi ilə baş-başa qalmış Naxçıvanı qorudu. Qədim Naxçıvan torpağı Azərbaycanın gələcək inkişafına doğru ilk qətiyyətli addımların atıldığı, ilk mühüm uğurların əldə edildiyi məkan oldu.

Onda dövlət müstəqilliyinə yenicə nail olmuş Azərbaycan çətin sınaqlar dövrünü yaşayırdı. Təsadüflər üzündən hakimiyyəti ələ keçirmiş ünsürlər ölkəni faciəvi vəziyyətə gətirmişdilər. Cəmiyyət həyatında mənəvi-siyasi, sosial-iqtisadi böhran getdikcə dərinləşirdi. Xarici ölkələrlə pozulmuş münasibətlər Azərbaycanı müxtəlif maraqların qanlı münaqişə meydanına çevirmişdi. Çoxmillətli ölkə olan Azərbaycanın müxtəlif regionlarında separatçı meyillər baş qaldırırdı, respublikanın parçalanması, dünya xəritəsindən silinməsi planları işə salınmışdı.

Elə bir gün olmurdu ki, hansısa faciəvi hadisə baş verməsin. Azərbaycanın vəziyyəti pisləşdikcə ermənilər daha da azğınlaşırdılar. İşğal olunmuş ərazilərimizin hüdudları genişlənirdi. Hakimiyyətdə olan qüvvələr nizami ordu yaradıb ölkənin ərazi bütövlüyünü müdafiə etmək əvəzinə sərəncamlarındakı silahları dəstələrin iştirakı ilə bir-biri ilə mövqe savaşı aparırdılar. Hakimiyyət hərisliyi Azərbaycanı vətəndaş müharibəsi təhlükəsi ilə üzüzə qoymuşdu. Xalq isə belə bir həlledici məqamda xilası yenə də Heydər Əliyevin müdrik zəkasında, dövlətçilik təcrübəsində görürdü və Ulu Öndərin hakimiyyət rəhbərliyinə qayıdışını təkidlə tələb edirdi.

Ümummilli Lider o taleyüklü anlarda da yenə Azərbaycan xalqının səsinə səs verdi. Bu böyük şəxsiyyətin Naxçıvandan Bakıya qayıdışı milli dövlətçiliyimizin qurtuluşuna çevrildi. Heydər Əliyev xalqın dəstəyi ilə hakimiyyət rəhbərliyinə gələrək qısa zamanda müsbətə doğru ciddi dönüş yaratdı. Cəmiyyətdə ictimai-siyasi sabitliyi təmin etdi. Ölkəmiz, vətəndaşlarımız, dövlət müstəqilliyimiz, demokratik inkişaf prosesləri üçün təhlükə mənbəyinə çevrilmiş qanunsuz silahlı birləşmələrin fəaliyyətinə son qoydu.

Ulu Öndər xaricdən yönələn ağır təhdidlərə, onu bu qərardan çəkindirmək üçün hətta yüksək vəzifəli şəxslərə qarşı törədilən terror əməllərinə, ölkəni qarışdırmaq cəhdlərinə rəğmən dünyanın transmilli şirkətləri ilə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasına nail oldu. Bununla Azərbaycanın gələcək sosial-iqtisadi inkişafı üçün güclü təməl formalaşdırdı. Ümummilli Lider cəbhə bölgəsində atəşkəsə nail olaraq mənasız insan itkilərinin qarşısını aldı. Azərbaycanın Ermənistan üzərində hərtərəfli üstünlüyünü təmin etməkdən ötrü vaxt qazandı. Bütün resursları ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, uzun müddətdən bəri yığılıb qalmış problemlərin həllinə, yenicə müstəqillik qazanmış ölkədə nizam yaratmağa, gələcəyə doğru aydın yol müəyyənləşdirməyə yönəltdi.

Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının müəllifi oldu. Ölkədə demokratik ənənələr, vətəndaş cəmiyyəti formalaşdırdı, respublikanın inkişafını təhdid edən, əngəlləyən bütün pis təzahürləri aradan qaldırdı, dövlətə hərbi cinayətlərin, qiyamların qarşısını aldı. Azərbaycanda vətəndaş məsuliyyətinə, dövlətçilik dəyərlərinə əsaslanan yeni bir siyasi mədəniyyət yaratdı.

Ulu Öndərin mühüm xidmətlərindən biri də yüzminlərlə insanın etimad, inam ünvanına çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasını yaratması, onu daim qələbələr, seçki zəfərləri qazanan hakim siyasi gücə çevirməsi oldu. Bu il 30 yaşını qeyd edəcəyimiz şanlı partiyamız indi Cənubi Qafqazın ən böyük, ən güclü, ən möhtəşəm siyasi təşkilatıdır. Heydər Əliyev dühasının şərəfli irsini layiqincə davam etdirən YAP həm də möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan nailiyyətlərin siyasi istinadgahıdır.

İnamın təntənəsi

Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındakı ən mühüm xidmətlərindən biri də bu oldu ki, müəyyən etdiyi strateji inkişaf kursunun davamlılığını təmin etdi. Bu kursu Ulu Öndərin cismani yoxluğu dövründə də əzmlə davam etdirə biləcək parlaq Lideri - İlham Əliyevi yetişdirdi.

Azərbaycan xalqına sonuncu müraciətində öz tarixi missiyasını özü qədər inandığı Liderə həvalə etdi. Azərbaycan dövlətinin taleyini əmin əllərə tapşırdı. Heydər Əliyev xoşbəxt dövlət qurucusu, bəxtiyar Ata idi ki, bu dünyadan nigaran köçmədi. Cənab İlham Əliyevin Ata vəsiyyətini yerinə yetirəcəyinə, onun axıra çatdıra bilmədiyi işlərini, planlarını, yarımçıq qalmış arzularını reallığa çevirəcəyinə qəlbən inandı. Heydər Əliyevin özü qədər inandığı Liderə Azərbaycan xalqı da Heydər Əliyev qədər inandı. Ulu Öndərin təqdim etdiyi namizədə dəstək verdi. Ümummilli Liderin göstərdiyi inkişaf yolu cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə davam etdi.

Beləliklə, milli dövlətçilik tariximizdə İlham Əliyev dövrü başlandı. Tarixin İlham Əliyev dövrü əslində elə həm də Heydər Əliyev dövrünün davam etməsi deməkdir.

İlham Əliyev dövründə Heydər Əliyev siyasəti davam etdi, amma yeni missiya ilə davam etdi. Ulu Öndərin gələcək üçün müəyyən etdiyi strateji vəzifələrin yerinə yetirilməsi Azərbaycanı daha da gücləndirdi. Müstəqilliyimizi, milli inkişafımızın təməllərini sarsılmaz etdi. Daha uğurlu Azərbaycan quruldu. Cənab İlham Əliyev Azərbaycanı Ümummilli Liderin arzularında şəkilləndirdiyi dönəmlərə - tarixinin ən qüdrətli çağlarına gətirdi. İlham Əliyev tarixin ən qüdrətli Azərbaycanının müəllifi oldu.

Bütün bunlar heç də asan başa gəlmədi. Xalq olaraq çox çətin mərhələlərdən, sınaqlardan keçdik. Tarixin ən qüdrətli Azərbaycanının hər bir nailiyyəti illərin ardıcıl zəhməti, dövlət rəhbərimizin daim ona dəstək verən xalqla birgə gərgin əməyi, fədakarlıqları hesabına gerçəkləşdi. Zəmanəsinin ən parlaq siyasət adamlarından, mahir diplomatlarından olan İlham Əliyevin dövründə Azərbaycan diplomatiyası misilsiz uğurlar qazandı. Azərbaycan bədxahlarımızın illərlə qarşımıza qoymağa çalışdıqları maneələri aşaraq beynəlxalq aləmdə layiq olduğu zirvələrə yüksəldi.

Prezident güclü ordu qurdu. Azərbaycanın maraqları uğrunda göz qırpmadan ölümə atılmağa hazır olan və bunu Vətən müharibəsində min dəfələrlə sübuta yetirən vətənpərvər gənclik yetişdirdi.

Azərbaycan Lideri ölkəmizi dünyanın mühüm aktorlarından birinə, qlobal tranzit, logistika qovşağına çevirdi. Beynəlxalq aləmdə kəsişən, bir-biri ilə ziddiyyətə girən iqtisadi maraqlar, enerji-kommunikasiya marşrutları Azərbaycanda qovuşdu, uzlaşdı, buradan daha gözəl bir dünyaya, bəşəriyyət naminə daha xoşbəxt gələcəyə doğru yola çıxdı. Azərbaycan planetimizin yeni enerji xəritəsinin müəyyənləşməsində müstəsna rol aldı. Cəmi bir neçə on il əvvəl özünün enerji təminatı ilə bağlı ciddi problemləri olan, regionlarında hətta adi elektrik enerjisi fasilələrlə verilən ölkə qısa zamandan sonra Avropanın enerji təhlükəsizliyinin mühüm təminatçısı statusunda qəbul olunmağa başladı.

Bütün bunlar da məhz cənab İlham Əliyevin uzaqgörənliyi, təşəbbüskarlığı, zamanın axarını, gələcəyin mənzərəsini həssaslıqla duya bilməsi və buna uyğun çevik davranışları, zamanında verilmiş məqsədyönlü qərarları hesabına başa gəldi. Dünyanın Azərbaycanı sanballı, etibarlı tərəfdaş kimi qəbul etməsi, İlham Əliyev şəxsiyyətinə inanması, Azərbaycan Prezidentini sözünə də imzası qədər böyük dəyər verən, sözü ilə əməli həmişə üst-üstə düşən prinsipial, mərd Lider kimi tanıması da burada mühüm rol oynadı.

Dünyada Günəş kimi parlayan Azərbaycan

Cənab İlham Əliyevin Azərbaycanın modernləşməsi, ölkə və cəmiyyət həyatında müasir çağırışların nəzərə alınması, idarəetmə sisteminin yenilənməsi istiqamətində həyata keçirdiyi islahatlar, atdığı addımlar öz məqsədinə çatdı. Azərbaycan Prezidenti inkişafın Azərbaycan modelini yaratdı. Bu gün Qərblə Şərqin təmas məkanına, fərqli mədəniyyətlərin dialoq yerinə çevrilmiş Azərbaycan nümunəsində multikulturalizmin, tolerantlığın Azərbaycan modelini bütün dünyaya təqdim etdi. Bütün bu tarixi nailiyyətlərlə Azərbaycan bir zamanlar Ulu Öndərin öz arzularında dilə gətirdiyi kimi, dünyaya Günəş kimi doğdu, dünyada Günəş kimi parladı.

Azərbaycan indi dünyamız üçün bütün əhəmiyyətli məsələlərdə nümunə yaradır, ümumən bəşəriyyət üçün məqsədyönlü həllər ortaya qoyur. Buna son illərdə əsas qlobal problemə çevrilmiş pandemiya dövründə hər birimiz şahid olduq. Azərbaycan bu ümumbəşəri bəladan ən az itkilərlə çıxmış ölkə olmaqla yanaşı, dünya üçün ən faydalı təşəbbüslərə də imza atan, son dərəcə məsuliyyətlə davranan ölkə kimi tanındı. Azərbaycan əhalini pandemiyadan qorumaq üçün təsirli tədbirlər həyata keçirən, kütləvi peyvəndlənmə prosesinə başlayan öncül ölkələrdən oldu. Eyni zamanda yüksək məsuliyyət göstərərək kasıb ölkələrdə əhalinin xilası üçün humanitar yardımlar göndərməyi də unutmadı. Ən çətin məqamlarda da ümumbəşərilik dəyərinin bizim üçün nə qədər önəmli olduğunu göstərdi. Azərbaycan Prezidenti irəli sürdüyü qlobal təşəbbüslərlə dünya liderlərini pandemiya dövrünün bir sıra aktual məsələləri ətrafında bir araya gətirdi. Müxtəlif həllərin birgə axtarılmasına nail oldu. Zaman, tarix cənab İlham Əliyevin vaxtında irəli sürdüyü təşəbbüslərdə nə qədər haqlı olduğunu sübuta yetirdi və yenə də sübuta yetirməkdədir.

Quruculuq missiyası davam etdirilir

Azərbaycan Prezidenti Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ən mühüm vəsiyyətini yerinə yetirdi. Azərbaycan torpaqlarının azadlığı, Şuşada üçrəngli bayrağımızın dalğalanması Heydər Əliyevin ən böyük arzusu idi. Ulu Öndər gec-tez o günün gələcəyinə qəlbən inanırdı.

Müzəffər Komandan bu ümidi, imamı da doğrultdu. 44 gün ərzində 2 əsrlik münaqişəyə, 30 illik müharibəyə son qoydu. əsrlər sonra ilk dəfə torpaqlarımızı qəsbkarlardan geri almağı bacarmış dövlət rəhbəri kimi adını tarixə yazdı.

44 günlük Vətən müharibəsində cənab İlham Əliyev təkcə hərbi əməliyyatların komandanı deyildi, eyni zamanda informasiya cəbhəsinin, diplomatiya cəbhəsinin də baş sərkərdəsi idi və Azərbaycan bütün bu cəbhələrdə Müzəffər Komandanın rəhbərliyi ilə böyük zəfər qazandı.

Bu qələbə tariximizin elə möhtəşəm məqamıdır ki, əsrlər sonra da qürur mənbəyimiz kimi xatırlanacaq. Bu günlərdə Zəfər qalamızda baş tutan dünya azərbaycanlılarının Zəfər qurultayı da sübut etdi ki, 50 milyonluq xalqımızın ən böyük həmrəylik, birlik gücü də məhz elə Vətən müharibəsindəki qələbədir. Ali Baş Komandanımızın dediyi kimi, bundan sonra əbədi olaraq Azərbaycan Respublikası müzəffər dövlət, Azərbaycan xalqı isə müzəffər xalq kimi yaşayacaq.

Azad torpaqlarımızda artıq cənab İlham Əliyevin qurucu əlləri ilə yeni tarix başlanıb. Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda genişmiqyaslı quruculuq-bərpa prosesləri gedir. Heydər Əliyevin vəsiyyətinin yerinə yetirilməsinin, torpaqlarımızın düşməndən təmizlənməsinin ardınca Ümummilli Liderin adını daşıyan fond Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə azad Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun dirçəldilməsində müstəsna rol oynayır.

Azad yurdlarımızda hasara alınıb bərpa olunan bir çox məkanın, xüsusilə maddi mədəniyyət abidələrinin hasarları üzərində buranın bərpasının Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilməsinə dair məlumat oxuyuruq. Bu, o deməkdir ki, Mehriban xanımın möhtəşəm, qüdrətli fəaliyyəti ilə Heydər Əliyevin irsi yaşadılır, Ulu Öndərin quruculuq missiyası davam etdirilir.

Ümumən Azərbaycanın son onilliklərdə qazandığı tarixi nailiyyətlərdə Azərbaycan Prezidentinin ən yaxın silahdaşı kimi Mehriban xanım Əliyevanın böyük xidmətləri var və bu gün onun iştirakı ilə azad torpaqlarımızda aparılan işlər də Vətənə xidmətin parlaq nümunəsidir.

Azərbaycanın zəfəri ilə regionda yaranmış tarixi reallıqlar fonunda bu gün Ali Baş Komandan İlham Əliyev artıq Qafqazın hərbi-siyasi lideridir. Regiondakı proseslər Azərbaycanın və cənab İlham Əliyevin şərtləri, diktəsi altında həyata keçirilməkdədir. Azərbaycan Prezidentinin sülh danışıqlarının başlanması üçün irəli sürdüyü 5 prinsipi artıq Ermənistan tərəfi qəbul edib və bu, rəsmən təsdiqlənib.

Dünya miqyasında Avropa İttifaqının və Rusiyanın vasitəçiliyi ilə aparılan üçtərəfli danışıqların məcrası da prosesin cənab İlham Əliyevin müəyyən etdiyi strategiyaya uyğun həyata keçirildiyini göstərir. Bu, bütün regionun faydasınadır. Cənubi Qafqazda sülh, qarşılıqlı əməkdaşlıq, davamlı inkişaf, insanların xoşbəxtlik və rifahı arzusunun gerçəkliyə yaxınlaşmasıdır.

Bu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin arzuladığı günlərdir.

Bu şanlı tarix Heydər Əliyevin əbədiyyət ömrünün davamıdır.

Ulu Öndər deyərdi ki, nə qədər Azərbaycan var, mən də varam və mən Azərbaycanda əbədi olacağam.

Doğrudan da, Azərbaycan var olduqca Heydər Əliyevin idealları yaşayacaq, gələcəyə doğru yol göstərəcək.

Ağalar VƏLİYEV,
Milli Məclisin deputatı